

KORTHAGEN
Opleidingen
www.korthagen.nl

Cursus DE KRACHT VAN REFLECTIE EN OPLEIDINGSDIDACTIEK

Door prof. dr. Fred Korthagen en Ellen Nuijten

dec

siemiddag

Op basis van het boek 'De kracht van reflectie' verzorgen Fred Korthagen en Ellen Nuijten een praktijkgerichte cursus voor lerarenopleiders (zowel instituutopleiders als schoolopleiders en werkplekcoaches). Het is een cursus van vier dagen, gericht op het ontwikkelen van kennis en praktische vaardigheden op het gebied van reflectie en realistisch opleiden, gevolgd door een supervisiemiddag in een groep van 6 deelnemers.

Hoe kan in de lerarenopleiding het reflecteren op een ervaringsgerichte manier geïntroduceerd en verdiept worden, zodat reflectie aantrekkelijk en betekenisvol wordt voor studenten? Hoe kan een leerlijn voor reflectie vorm krijgen in de opleiding? Welke coachingsvaardigheden zijn daarbij van belang? Deze cursus richt zich op het ontwikkelen van reflectiebekwaamheden bij (aanstaande) leraren en de daarvoor benodigde coachingsvaardigheden en het als opleider toepassen van opleidingsdidactische principes behorende bij het leren reflecteren. In de cursus wordt ook aandacht besteed aan persoonlijke professionele ontwikkeling met behulp van (kern)reflectie en het ui-model en aan de vraag hoe in opleidingsgroepen met zulke thema's gewerkt kan worden.

Fred Korthagen en zijn collega's hebben (internationaal) veel gepubliceerd over de theorie en praktijk van reflectie in de lerarenopleiding. De basismodellen voor reflectie en kernreflectie worden in vele landen gebruikt. In Nederland zijn o.a. de boeken *Krachtgericht Coachen*, *Leren van Binnenuit* en *Werken vanuit je Kern* bekend, waarvan Fred Korthagen mede-auteur is. In de VS verschenen de boeken *Teachers who teach teachers*, *Linking practice and theory*, *Teaching and Learning from Within* en *Practicing Core Reflection*.

Doel en opbrengsten

Deelname aan deze cursus vergroot de effectiviteit van de deelnemers in het ondersteunen van (kern)reflectieprocessen bij (aanstaande) leraren, bij collega-opleiders en bij zichzelf, en ontwikkelt opleidingsdidactische competenties voor het op vormgeven aan het leren reflecteren in de lerarenopleiding.

Inhouden

Dag 1

1. Het introduceren van en werken met het basismodel van reflectie
2. Het toepassen van diverse coachingsvaardigheden behorende bij het reflectiemodel, zoals empathie, concretiseren (met behulp van de 9 vakjes), confronteren, hier-en-nu gebruiken
3. Het benutten van succeservaringen voor het opsporen van vaardigheden en kernkwaliteiten
4. Opleidingsdidactische principes

Dag 2

1. Het verdiepen van reflectieprocessen
2. Het verbinden van praktijk, reflectie en theorie
3. Kennis over leerpsychologische uitgangspunten, zoals de vorming van handelingsleidende mentale structuren en de relatie tussen denken, voelen, willen en handelen.
4. Opleidingsdidactiek voor het werken met reflectie in groepen

5. Basisprincipes van kernreflectie en krachtgericht coachen (werken met kernkwaliteiten, idealen en liften)
6. Het combinatiemodel, waarin het basismodel voor reflectie gecombineerd wordt met elementen van kernreflectie

Dag 3

1. Verdieping van kernreflectie en krachtgericht coachen
2. Het ui-model en manieren om dit model te benutten, bijvoorbeeld in portfolio's
3. Het ondersteunen van de persoonlijke professionele ontwikkeling van studenten
4. Het gebruiken van instrumenten en werkvormen zoals de repgrid, kolommenmethode en reflectieve casusbesprekingen in groepen
5. Omgaan met interne belemmeringen in een persoon
6. Effectief werken met het combinatiemodel
7. Reflectie en hier-en-nu-gewaarzijn

Dag 4

1. De didactiek van realistisch opleiden
2. Gebruik van het VESit-model
3. Gebruik van het VELG-model
4. Een reflectielijn in de opleiding
5. Leerpsychologische kennis over de bronnen van gedrag, de werking van Gestalts, de niveautheorie en psychologische krachten in de persoon en inzicht in het thema professionele identiteit versus kernidentiteit.

De doelgroep

De doelgroep bestaat uit lerarenopleiders van opleidingsinstituten en schoolopleiders, alsmede werkplekcoaches die geïnteresseerd zijn in het ondersteunen van (kern)reflectie en in opleidingsdidactiek.

Toelatingseis

Deelname aan alle cursusdagen en de supervisiemiddag is noodzakelijk. In principe worden geen vrijstellingen verleend.

Werkwijze

De werkwijze in de cursus is praktisch en concreet. Theorie en praktijk worden steeds verbonden. Er wordt gewerkt met demonstraties, begeleide en onbegeleide oefensessies, meta-besprekingen en theorieblokjes.

De cursusleiding

Prof. dr. Fred Korthagen, emeritus hoogleraar onderwijskunde. Zijn specialisaties zijn reflectie, de professionele ontwikkeling van leraren en lerarenopleiders, training en coaching. Hij was jarenlang lerarenopleider en heeft leiding gegeven aan twee lerarenopleidingen. Hij is een ervaren opleider van opleiders in binnen- en buitenland. Daarnaast heeft hij veel onderzoek gedaan naar de persoonlijke professionele ontwikkeling van (aanstaande) leraren en lerarenopleiders. Hij kreeg internationale prijzen voor zijn werk.

Ellen Nuijten is Master of Human and Organizational Behavior. Zij werkt ruim 20 jaar als personal coach, supervisor en trainer en verzorgt al vele jaren cursussen voor Korthagen Opleidingen. Haar specialisaties zijn (kern)reflectie, coaching en het activeren van het psychologisch kapitaal van individuen, teams en organisaties. Samen met Fred Korthagen schreef zij verschillende boeken over reflectie en coaching. Zij is door de NOBCO/EMCC gecertificeerd als Master Practitioner Coach.

Praktische informatie

Cursusdata: Het traject bestaat uit vier cursusdagen op vrijdag 5 november 2021, vrijdag 17 december 2021, vrijdag 28 januari 2022 en vrijdag 25 maart 2022 (van 9.30 tot 17.00 uur), gevolgd door één supervisiemiddag op een te kiezen middag in april 2022 (van 13.30 tot 16.30 uur).

In de periodes tussen de cursusdagen wordt het geleerde toegepast in de eigen praktijk, wordt intervisie gedaan in kleine groepjes, gereflecteerd en literatuur gelezen.

Studiebelasting: De studiebelasting bedraagt ongeveer 60 uur. Daarnaast adviseren we deelnemers om voor, tijdens of na de cursus de boeken *De kracht van reflectie* en *Krachtgericht coachen* te lezen.

Afsluiting van de cursus: Aan de cursus is geen examen of diploma verbonden. De deelnemers ontvangen na afloop een certificaat van deelname, mits zij bij minstens 80% van de contacturen aanwezig waren.

Plaats: De cursusdagen worden gegeven in conferentiecentrum Kaap Doorn in Doorn, de supervisiemiddag in Utrecht.

Cursusprijs: € 1495,- voor de vierdaagse cursus en een supervisiemiddag, incl. reader. Hierbij is geen overnachting inbegrepen.

Inschrijven en nadere informatie

Inschrijving via het inschrijfformulier dat te vinden is op www.korthagen.nl.

Nadere informatie via www.korthagen.nl, e-mail: info@korthagen.nl, tel: 06-21910100.